Színezett Petri háló példa: Elosztott adatbáziskezelő

dr. Bartha Tamás
dr. Majzik István

BME Méréstechnika és Információs Rendszerek Tanszék

Az elosztott adatbáziskezelő specifikációja (1/2)

- n különböző szerver, minden szerveren egy helyi adatbázis másolat, amit egy lokális adatbázis menedzser kezel

  $DBM = \{d_1, d_2, \ldots, d_n\}, n \geq 3$

- Adatbázis művelet végrehajtása a rendszerben:
  - Lokális adat megváltoztatása
  - Többi adatbázis menedzser értesítése a változtatásról
  - Többi adatbázis menedzser frissít
  - Frissítés után mindegyik visszajelez
- Adatbázis menedzserek állapota:
  - Inactive: inaktív, nincs folyamatban változtatás kezelése
  - Performing: lokálisan frissít
  - Waiting: változatás után a kiküldött értesítések nyugtázására vár

Az elosztott adatbáziskezelő specifikációja

- Rendszer állapota:
  - Active: Változtatás kezelése folyamatban
  - Passive: Változtatás kezelése befejeződött
- Értesítés a frissítésről: Üzenetekkel
  - Üzenet fejléc: küldő és fogadó (címzett) adatbázis menedzser
  - Üzenet fejlécek halmazai:

    $MES = \{(s,r) \mid s,r \in DBM \wedge s \neq r\}$ a lehetséges üzenetek halmaza

    $Mes(s) = \sum_{r \in DBM-\{s\}} 1`(s,r)$ az s által küldhető üzenetek halmaza
  - Üzenetek „állapota”: Unused, Sent, Received, Acknowledged

Elosztott adatbáziskezelő modell: Deklarációk

Deklarációs mező

```
val n = 4;
color DBM = index d with 1..n;
color PR = product DBM * DBM;
fun diff(x,y) = (x<>y);
color MES = subset PR by diff;
color E = with e;
fun Mes(s) = mult'PR(1`s, DBM--1`s)
var s, r : DBM;
```

- DBM: adatbázis menedzserek
- PR: DBM párok
- MES: lehetséges üzenetek (fejlécek)
- Mes(s): az s DBM által küldhető üzenetek
- E: egyszerű token (állapotjelző)

Jelentése:

$$\mathrm{DBM} = \{\mathrm{d}_1, \mathrm{d}_2, \ldots, \mathrm{d}_n\}$$

$$\mathrm{MES} = \{(s,r) \mid s,r \in \mathrm{DBM} \wedge s \neq r\}$$

$$\mathrm{Mes(s)} = \sum_{r \in \mathrm{DBM}-\{\mathrm{s}\}} 1'(s,r)$$

Elosztott adatbáziskezelő modell: Rendszer komponens

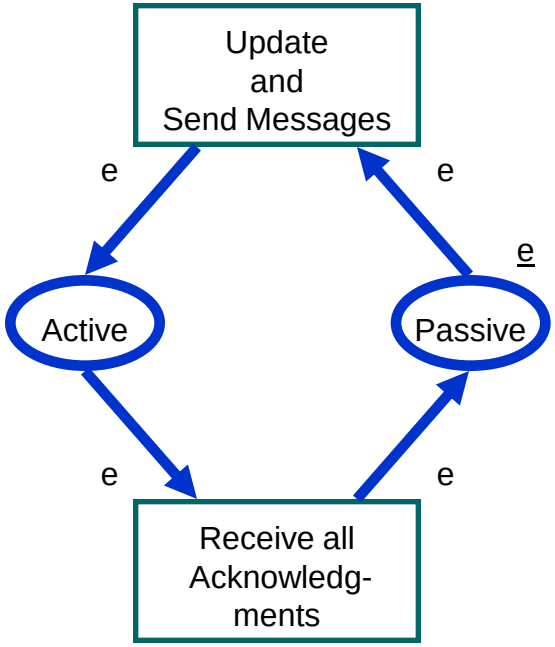

- Rendszerállapotok (egy e tokennel jelölhetők), kezdetben Passive

Elosztott adatbáziskezelő: Adatbázis menedzserek

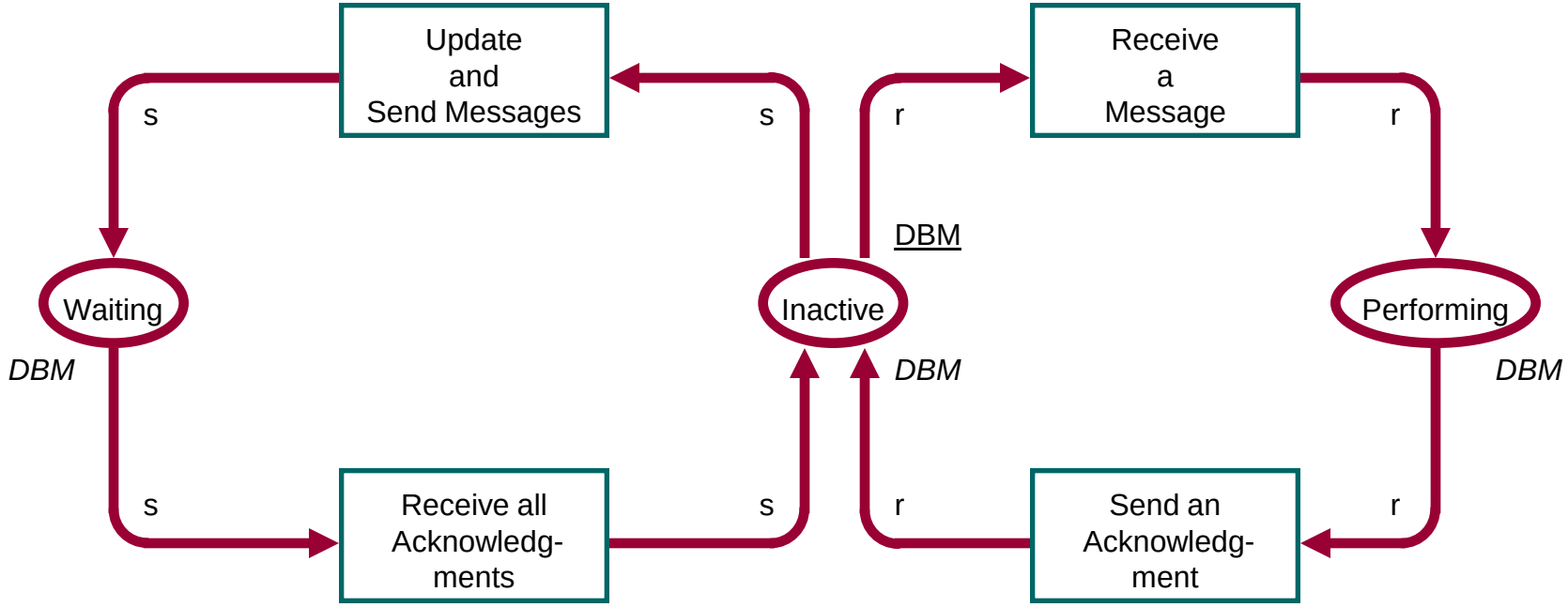

- Adott állapotú DBM-ek egy-egy helyen gyűjtve
- Kezdeti állapotban minden DBM inaktív; majd vagy változtathat vagy frissíthet

Elosztott adatbáziskezelő: Üzenetek

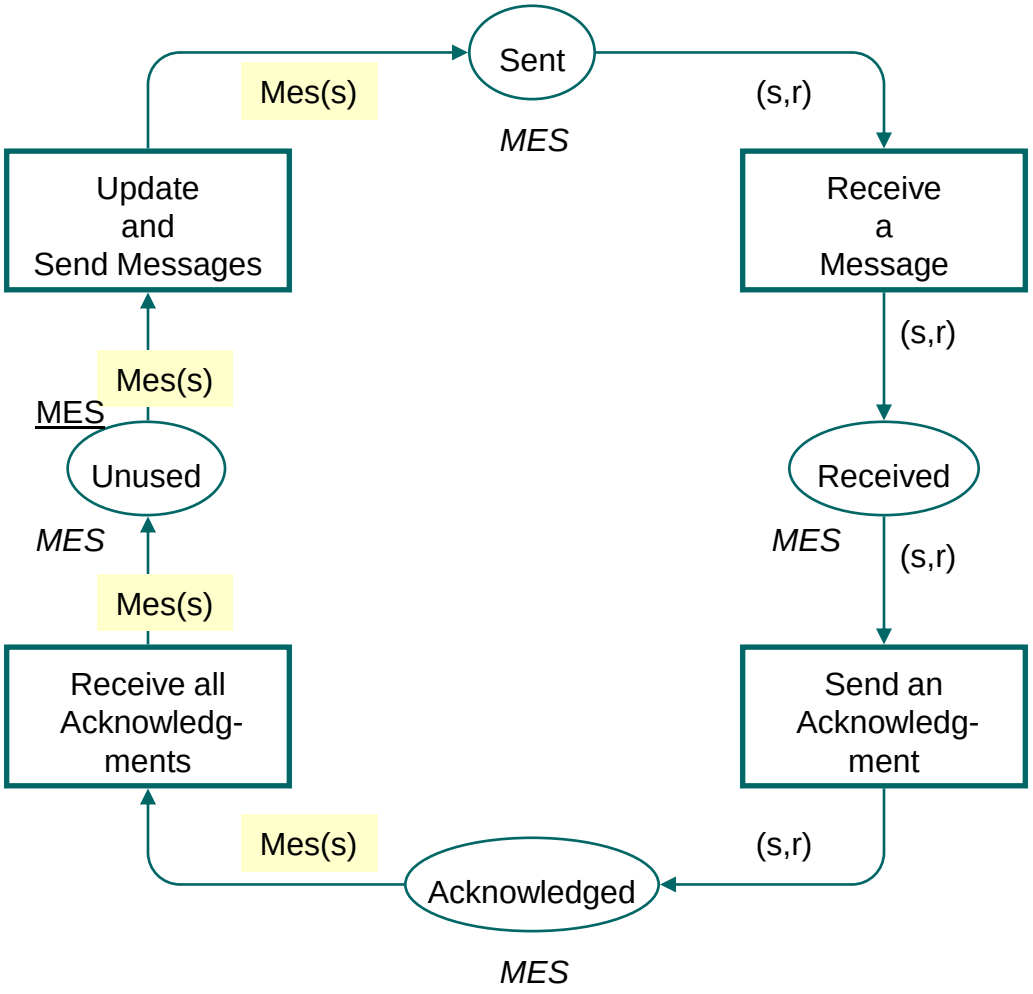

- Helyek: üzenet pufferek
- Lehetséges üzenetek halmazából egy DBM a többieknek értesítőket küldi ki

Elosztott adatbáziskezelő: A teljes CPN modell

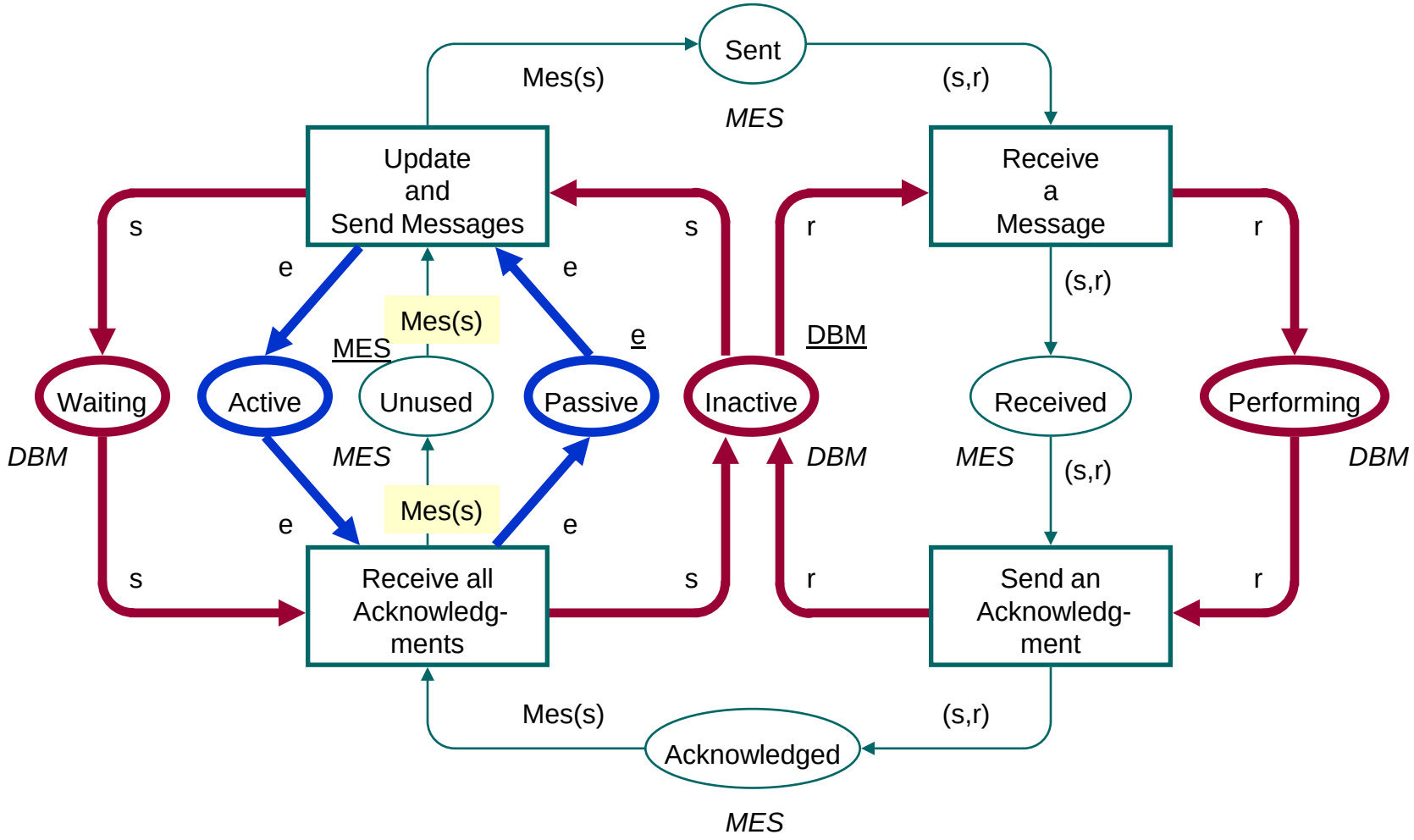

- Active és Passive helyek biztosítják: Egyszerre egy DBM változtat majd várakozik

A modell animációja (CPN Tools)

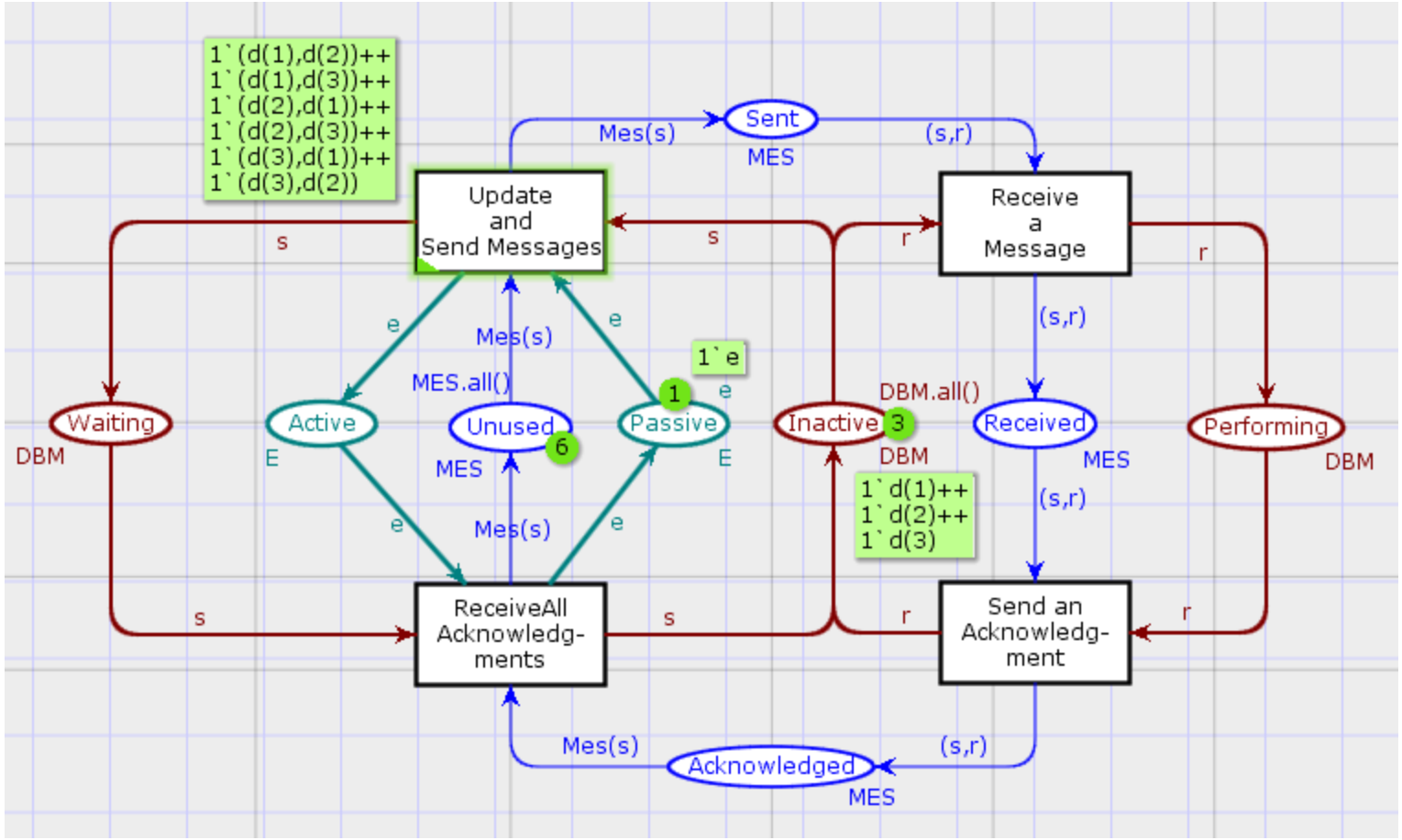

Modell jellegzetességek

- Oksági viszonyok
  - Update and Send → Receive → Send Ack → Receive Ack
- Konfliktus (kizárás)
  - Update and Send
    minden s lekötési elemre engedélyezett,
    de csak egyre tüzelhet
- Konkurencia
  - Receive a Message
    önmagával
    konkurens
    (s,r) lekötési
    elemekre

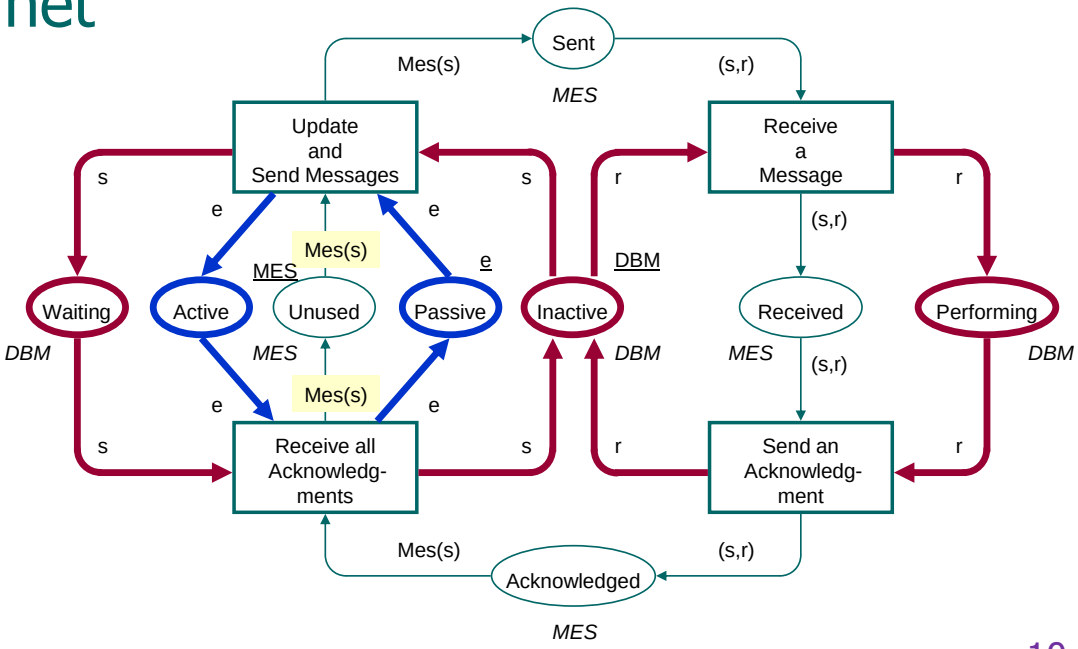

Elérhetőségi gráf n=3 esetén

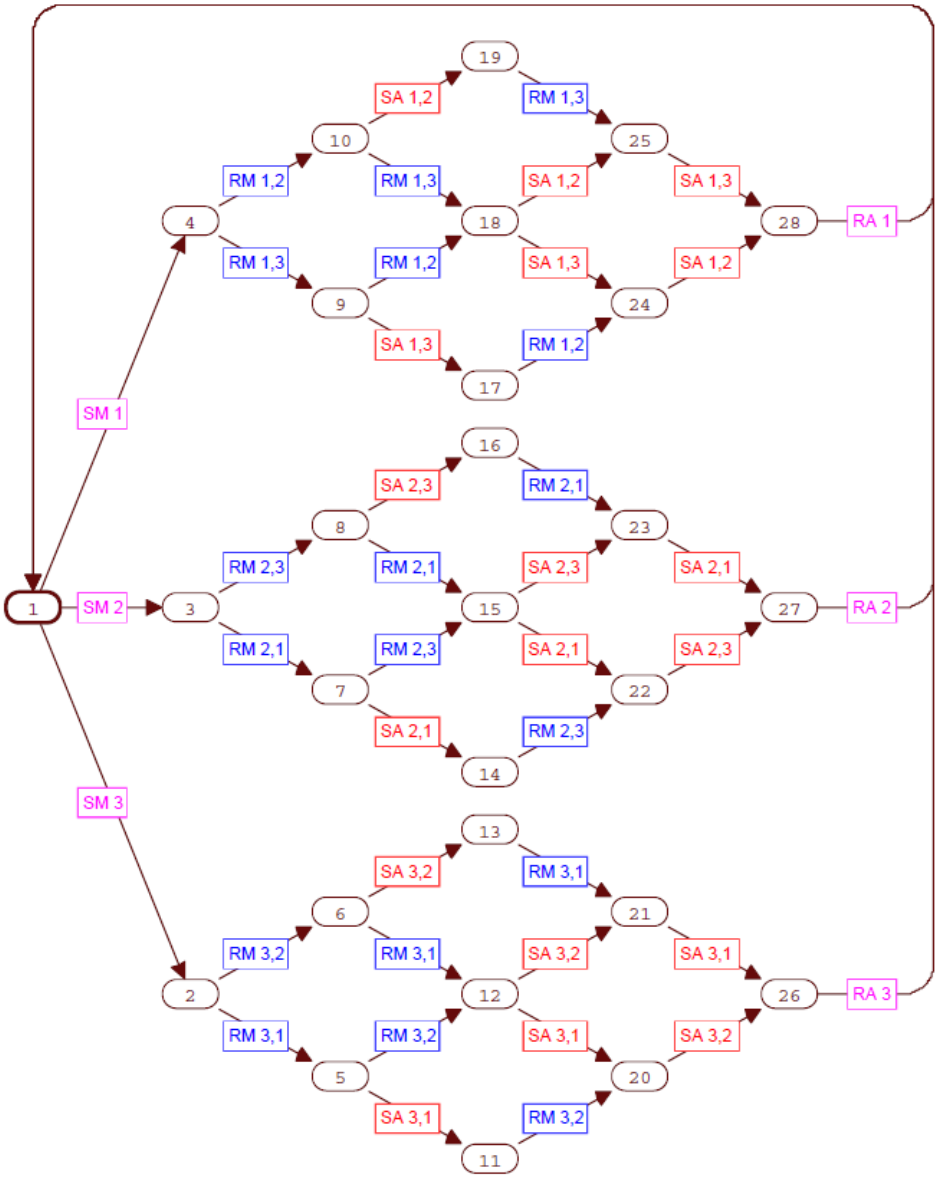

- Occurrence Graph
- Tranzíció nevek rövidítve
  - SM: Update and Send Messages
  - RM: Receive a Message
  - SA: Send an Acknowledgment
  - RA: Receive all Acknowledgments

Dinamikus tulajdonságok: korlátosság

Hely	Multihalmaz	Integer korlát
• Inactive	**DBM**	**n**
• Waiting	**DBM**	**1**
• Performing	**DBM**	**n - 1**
• Unused	**MES**	**n*(n - 1)**
• Sent, Received, Acknowledged	**MES**	**n - 1**
• Passive, Active	**E**	**1**

Dinamikus tulajdonságok: Élőség, fairség

- Liveness Properties
  - Dead markings:
    - None
  - Dead transition instances:
    - None
  - Live transition instances:
    - All
- Fairness Properties
  - Impartial transition instances:
    - Update and Send Messages
    - Receive a Message
    - Send an Acknowledgment
    - Receive all Acknowledgments
  - Fair transition instances:
    - None
  - Just transition instances:
    - None

Ismétlés:

- Impartial: Elfogulatlan tranzíció: végtelen sokszor tüzel (legerősebb tulajdonság)
- Fair: Fair tranzíció: végtelen sok engedélyezés -> végtelen sok tüzelés
- Just: Igazságos tranzíció: Perzisztens engedélyezés -> tüzelés

Strukturális tulajdonságok: P-invariánsok

- M(Active) + M(Passive) = 1`e
- M(Inactive) + M(Waiting) + M(Performing) = DBM
- M(Unused) + M(Sent) + M(Received) + M(Acknowledged) = MES

- M(Performing) – Rec(M(Received)) = ∅
  - Rec() függvény token leképzéshez: Rec(s,r) = r
- M(Sent) + M(Received) + M(Acknowledged) – Mes(M(Waiting)) = ∅
  - Mes() függvény a token leképzéshez: Mes(s): az s DBM által küldhető üzenetek
- M(Active) – Ign(M(Waiting)) = ∅
  - Ign() függvény tetszőleges színű tokent e ∈ E színű tokenre vált

P-invariáns: a rendszer állapota

M(Active) + M(Passive) = 1`e

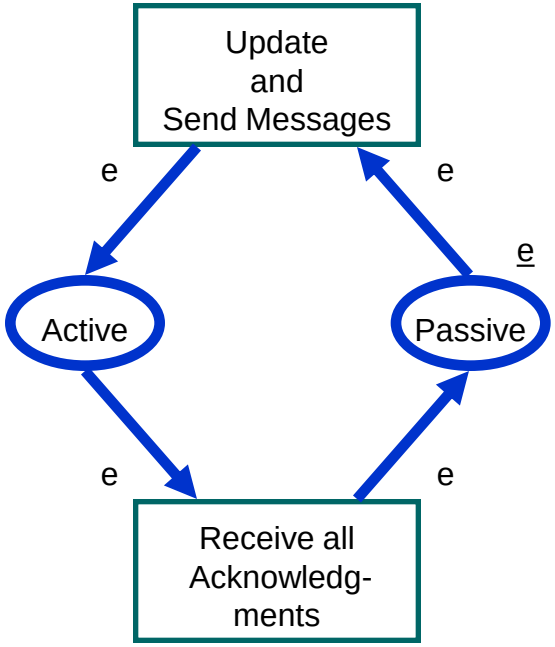

P-invariáns: adatbázis menedzserek

M(Inactive) + M(Waiting) + M(Performing) = DBM

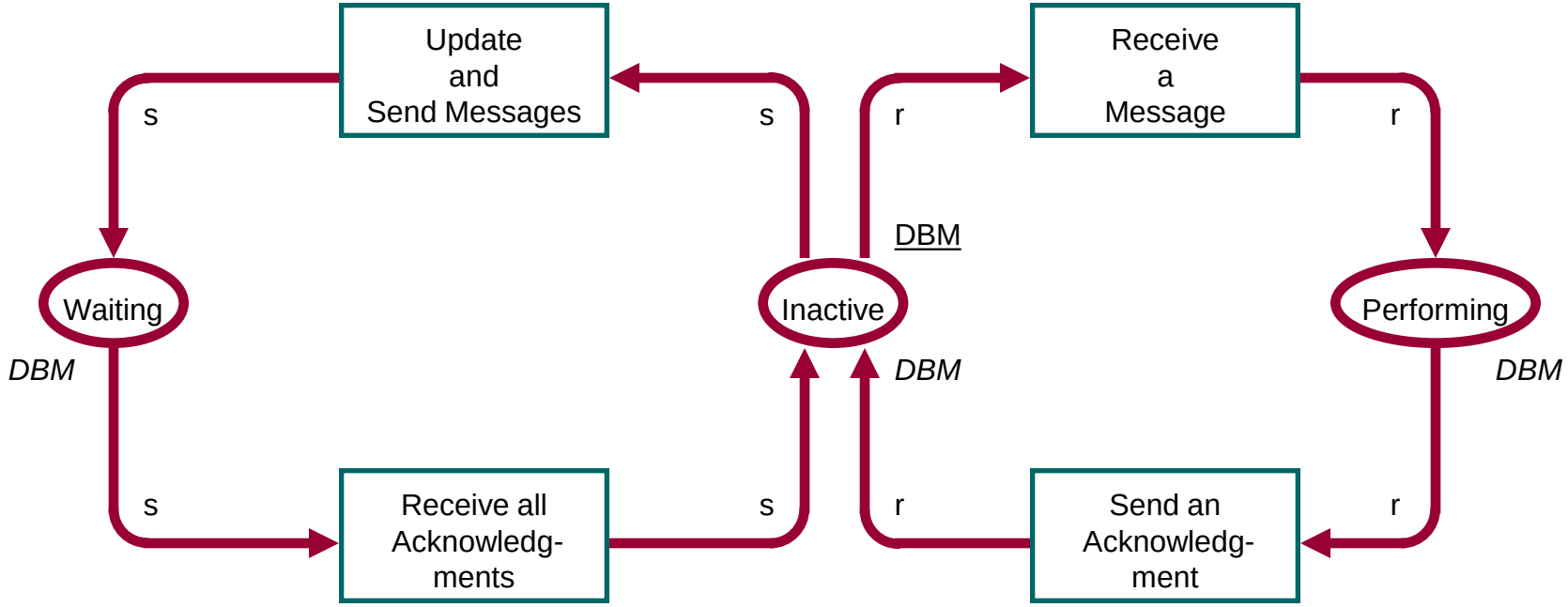

P-invariáns: üzenettovábbítás

M(Unused) + M(Sent) + M(Received) + M(Acknowledged) = MES

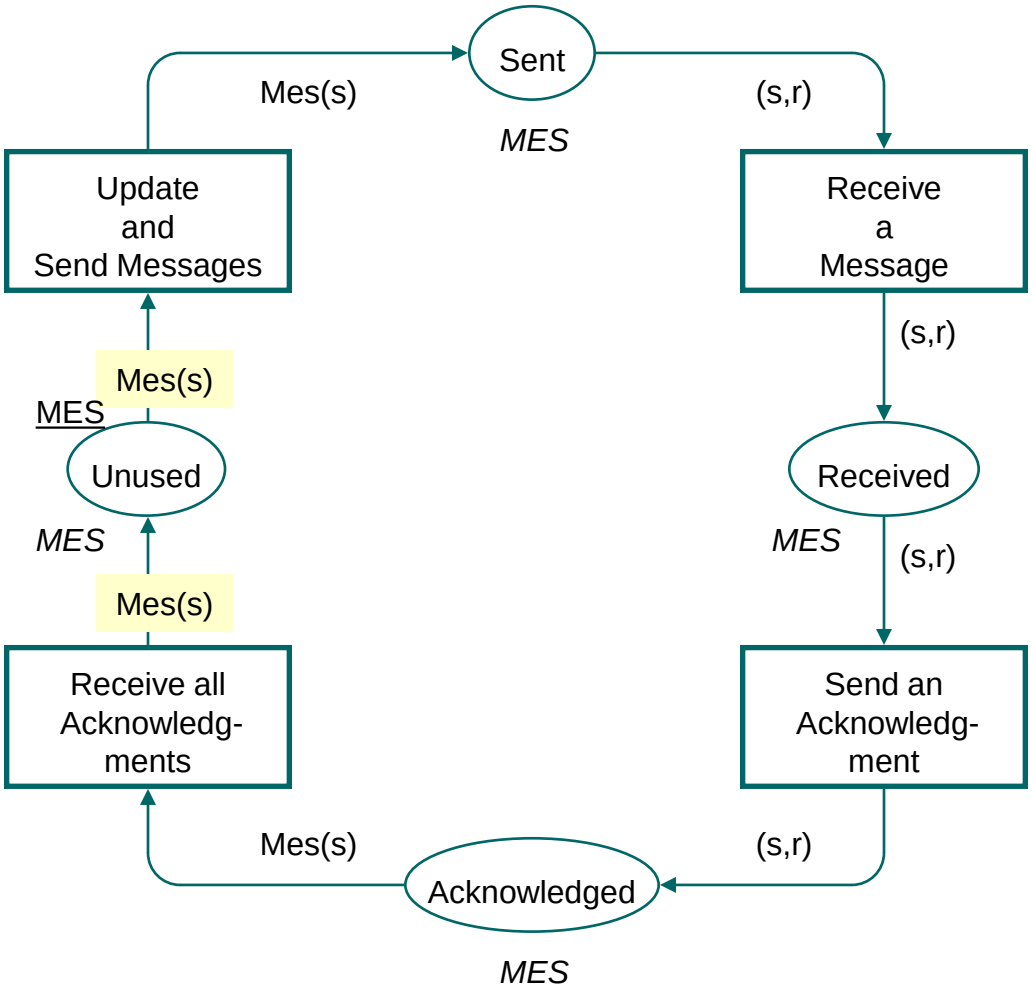

P-invariánsok a modellben

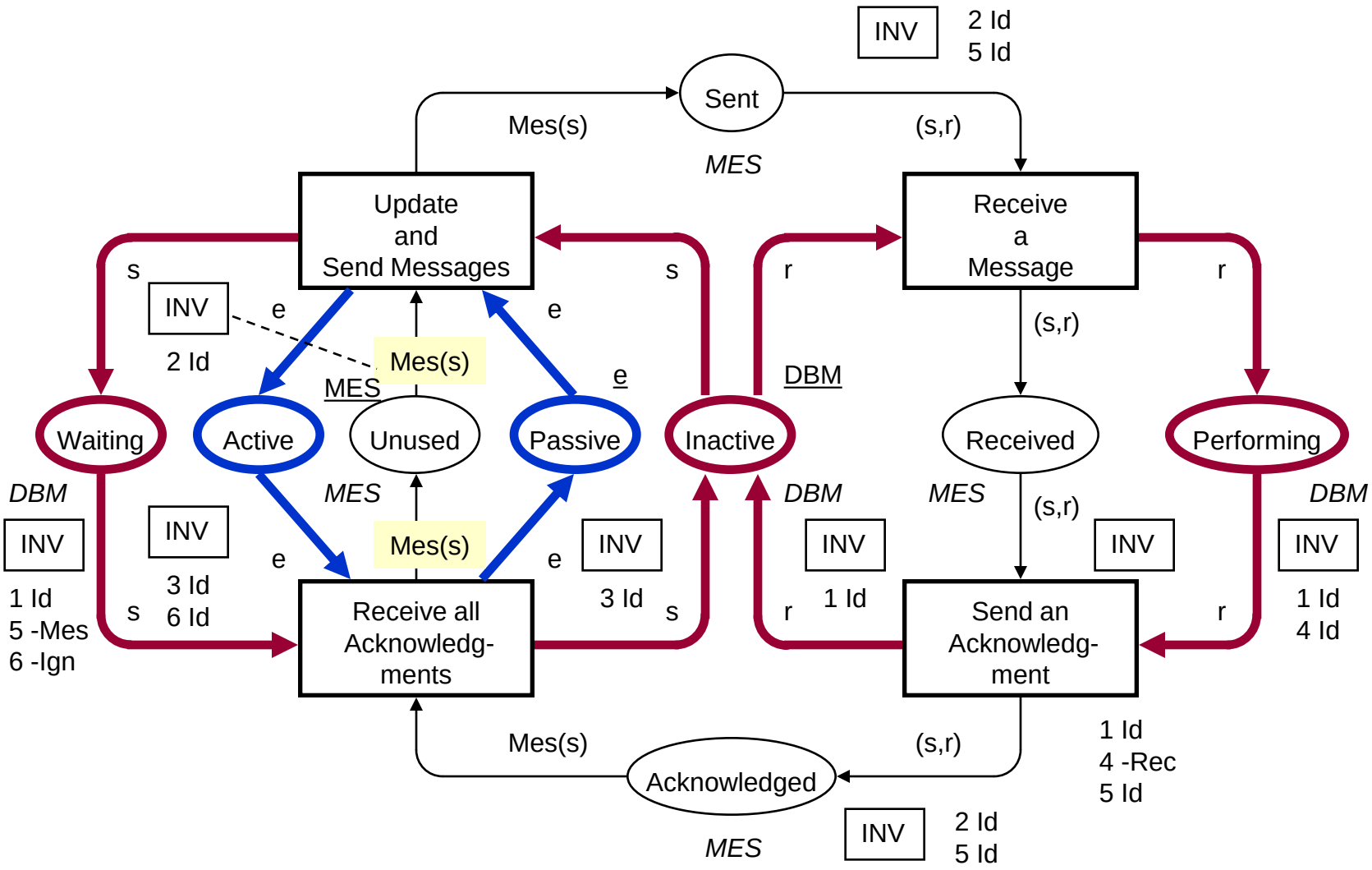

A modell egyik P-invariánsa

M(Sent) + M(Received) + M(Acknowledged) – Mes(M(Waiting)) = ∅

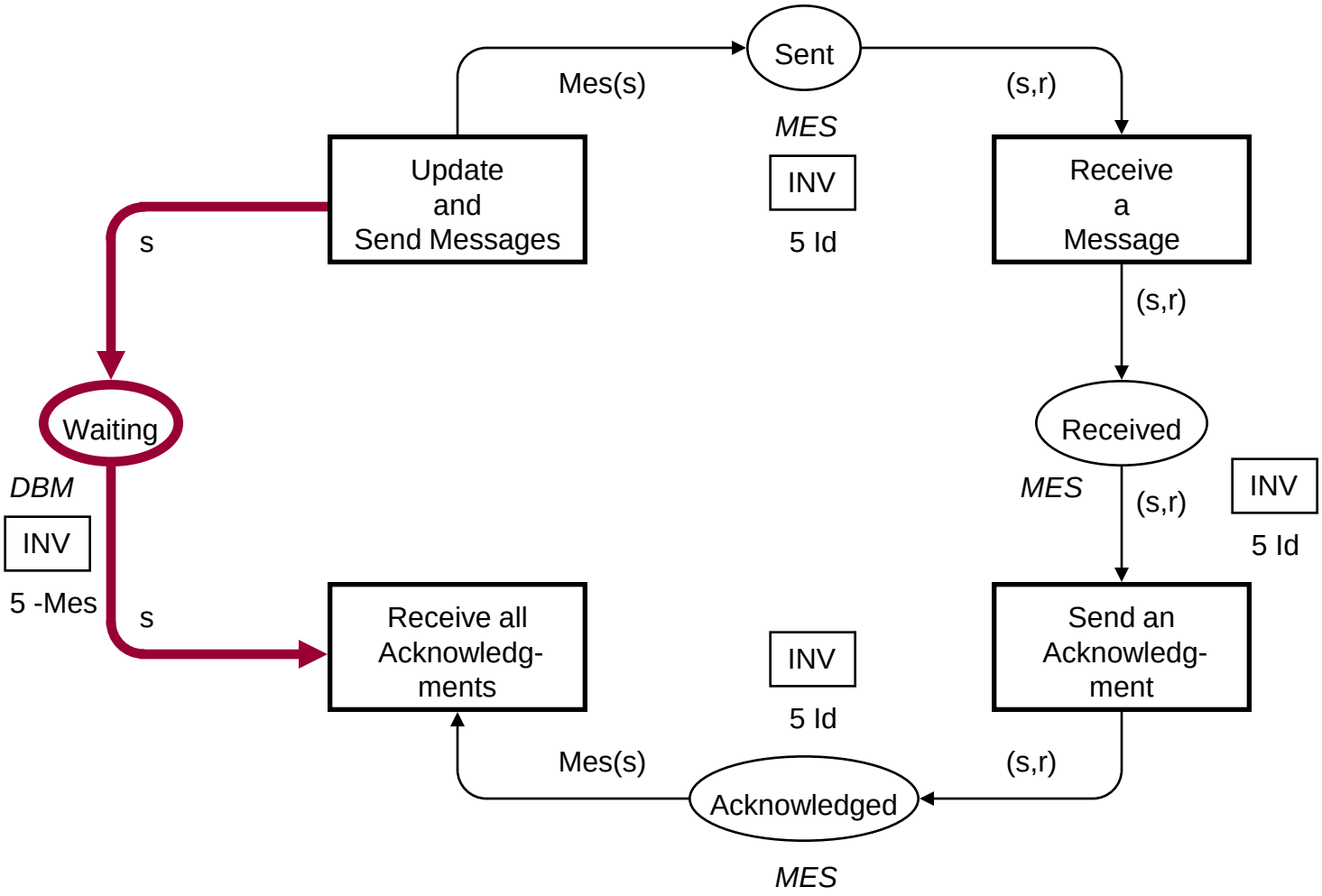

A teljes CPN modell (emlékeztető)

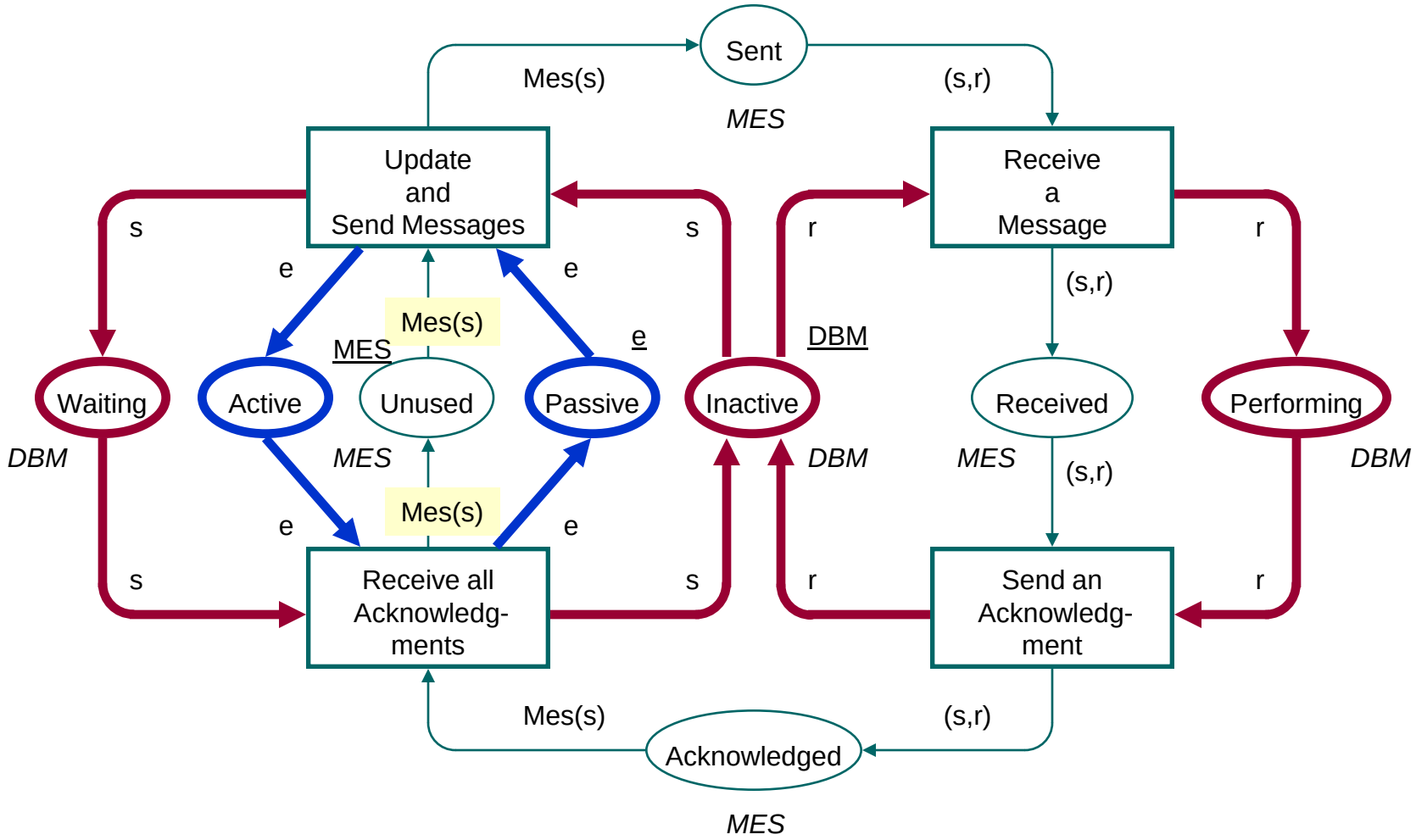
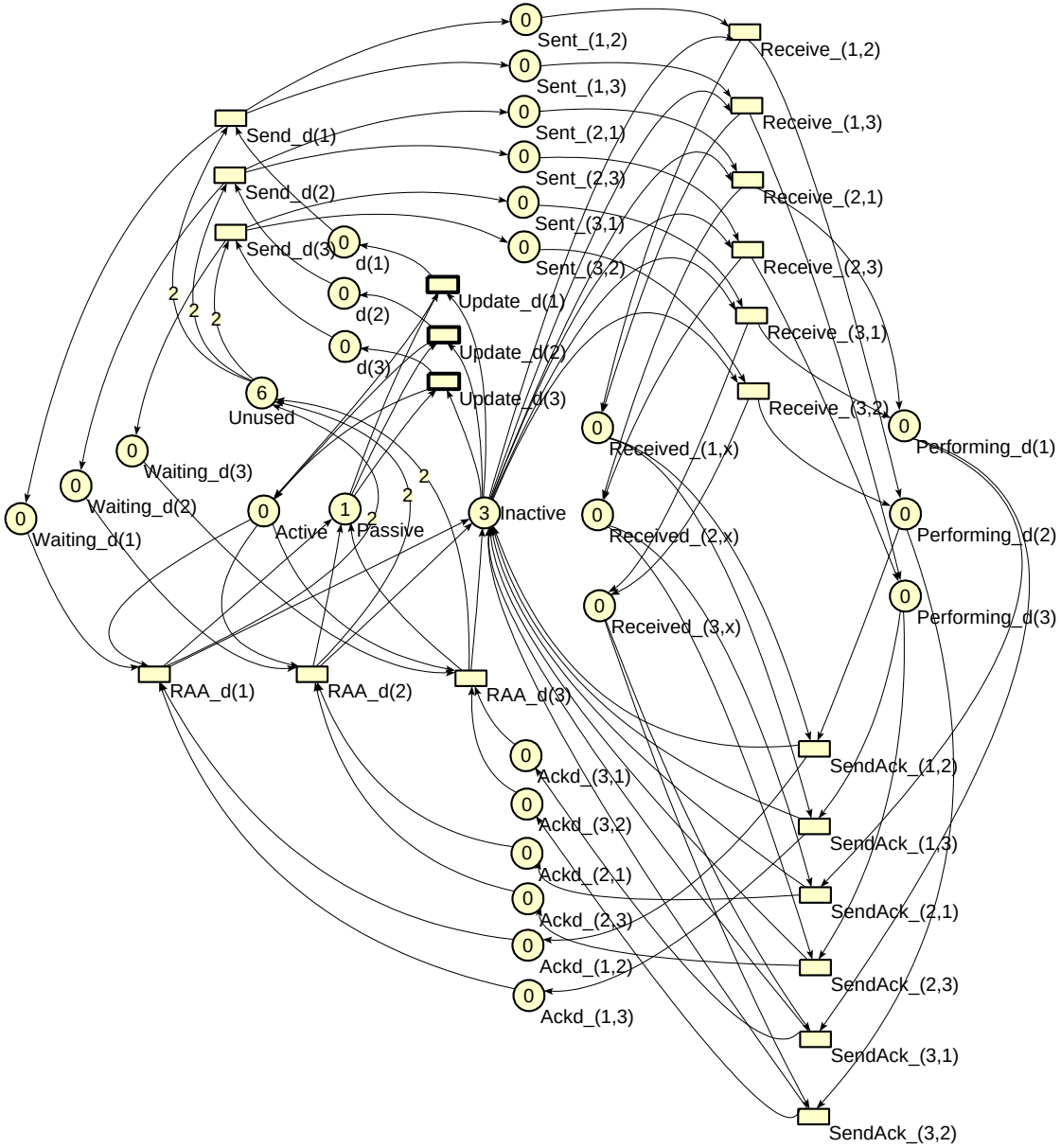
Az üzenetkezelés „széthajtogatása” n=3 esetén